

Облечете се
с Господ
Исус Христос.

Римляни 13:14

ТЕМА НА БРОЯ

РЕДАКЦИОННА

От известно време в речника на политиците и на медиите чуваме често понятието „суверен“. Разбираме, че то се отнася до народа. „Суверен“ е народът, когато излъчва свои представители в Народното събрание, когато избира президент на републиката и дори когато чрез референдум изразява мнението си по важни обществени въпроси. През юли българският народ, натоварен да носи това отговорно звание, отново застана пред урните за избор на мъже и жени, които да управляват неговите съдбини или, както може да се каже по библейски, *да съдят и отсъждат* „правото“ и „кривото“ в държавните дела. Дали обаче народът наистина има власт за подобен избор? Защото суверен е този, който има пълна независима власт да прави избор между едно или друго решение. Християнството учи, че единственият възможен суверен в света е Бог.

Пред подобен избор някога в древността е бил изправен Мойсей. Интересно е, че в конкретния случай Мойсей получава идеята за избор на съдии на народа не пряко от Бог Йехова, а от своя тъст Йотор. Очевидно този човек е наясно кой е Суверенът в съдбините и посоката на живот на Израилевия народ. И още тогава предлага модел на управление, който разделя законодателната от изпълнителната власт. Предлага на Мойсей да продължи да бъде говорител на Суверена, Израилевия Бог, като поучава Израил в наредбите, законите и пътя, който да следва. А относно изпълнителната и съдебна власт му предлага да избере „способни мъже, които се боят от Бога, обичат истината и мразят несправедливата печалба“ (Исх. 18:19-21), като ги разпредели да управляват обществото на няколко йерархични стъпала. Благодарение на тази йерархична зависимост всеки израилянин би трябвало да се научи да разпознава Божията воля както за големите общонародни дела, така и за личния си живот.

Вестник *Зорница* насочва в този брой вниманието на читателя към основни въпроси на вярата, към пример на стремеж за подражание на Христос, към историята на едно християнско младежко движение в България, както и към примери от историята на Църквата. С това редакционният екип се надява да освежи мисленето на любознателните читатели и да даде свой принос, макар и косвено, във взимане на решения по важни общонародни, или лични дела.

Нека на време и без време да молим истинния Суверен да ръководи делата на нашия народ чрез повече мъже и жени, които се боят от Бога, които обичат истината и мразят несправедливата печалба.

п-р Данаил Игнатов

Разпънатицят с магарешката глава

Радостин Марчев

Еврейският монотеизъм винаги изглеждал удивително странен на древния езически свят. Това учудване се онагледява добре от една случка с римския полководец Помпей. Когато превзел Йерусалим през 63 г. пр. Хр., той пожелал да види юдейското божество, за което бил чувал толкова много слухове. Когато обаче влязъл в Светая светих на пищния храм,

той с огромна изненада открил, че там липсва какъвто и да е образ. Объркването му било толкова голямо, че години наред след това се разнасял слух, че евреите крият там... магаре.

По-късно същото неразбиране се пренесло с още по-голяма сила върху ранното християнско движение. Понеже отказвали да се покланят пред многобройните езически божества, християните били подозирани в „атеизъм“. Поради практиката на Господнята трапеза се твърдяло, че отвлечат малки деца, за да ги изядат ритуално. А поради обръщенията им един към друг с думите „брат“ и „сестра“ плъзнали подозрения за страховити кръвосмешения.

Преломяване на хляба, фреска в римската катакомба „Прускула“ / източник: EarlyChurchHistory.org

следва на 2 стр.

Една съживителна проповед

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ

п-р Станислав Алексиев

Събранието е притихнало. Но не защото проповедникът вика или блъска с юмрук по амвона. Думите, думите удрят сърцата на хората:

„Лъкът на Божия гняв е опънат, а стрелата е поставена на тетивата. Справедливостта се прицелва в сърцето ти и все повече опъва лъка. И няма нищо освен Божията воля, и то волята на един гневен Бог без каквото и да е обещание и задължение, което да възпира стрелата миг след миг от това, да се попие с твоята кръв. По този начин всеки от вас, който никога не е преминавал през голямата промяна на сърцето посредством могъщото действие на Светия Дух; който не в роден отново, нито е ново създание, нито е възкресен от смъртта в греховете си към нов живот; който не е видял светлината на живота, се намира в ръцете на един гневен Бог. Макар да променяш много неща в живота си, макар да имаш религиозни преживявания и да пазиш формална религиозност пред близки и приятели, в Божия дом няма нищо освен Неговата воля, което да те пази да не бъдеш погълнат още сега от вечна погубел. Колкото и неубедителна да е сега за теб истината, която чуваш, малко по малко ще се убедиш в нея напълно. Тези, които са си отишли при подобни обстоятелства, осъзнават, че това се е случило с тях. Защото погубелта е сполетяла неочаквано повечето, когато не са я очаквали и когато са си казвали: *Мир и безопасност*. Сега те осъзнават, че нещата, от които са зависели за мир и безопасност, не са нищо друго, освен въздух и празна сянка!“

Годината е 1741, датата е 8 юли. Думите са извадка от проповедта на пастир Джонатан Едуардс „Грешници в ръцете на един гневен Бог“, изнесена преди точно 280 години в град Енфийлд, щата Кънектикът.

следва на 3 стр.

ИНТЕРВЮ

Колко всъщност ни е достатъчно?

От октомври 2020 г. в България има курсове и консултации по „библейско управление на финансите“. Представяме дейността на служението „Компас“ в разговор с Павел Павлов и Владислав Желев.

Вестник *Зорница*: Като начало кажете няколко думи за мрежата национални сдружения „Компас“, която представлявате в България.

Павел Павлов, Владислав Желев: „Компас“ е надденоминационна християнска организация с десетилетна история, като в Европа е представена в 19 държави. Мисията ѝ е да учи Христосите последователи на принципите за управление на пари и материални притежания, записани в Библията, така че като резултат хората да са свободни да служат на Бога и да бъдат верни с това, с което разполагат. Във всяка държава материалите и подходът на работа се адаптират спрямо местните нужди.

следва на 5 стр.

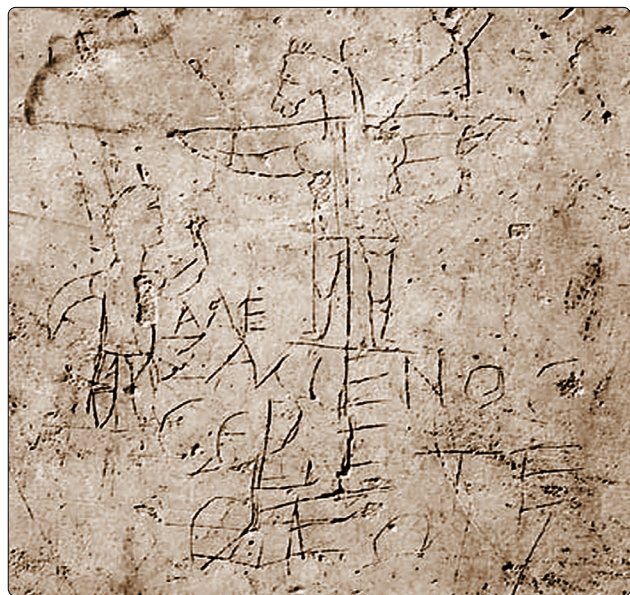
Разпънатиият с магарешката глава

Радостин Марчев

следва от 1 стр.

Най-голямо предизвикателство обаче идвало от твърдението на християните, че вярват в Бог, Който заради спасението на света се е оставил да бъде разпънат на римски кръст – наказание, запазено за утайката на обществото и толкова позорно, че дори споменаването му се смятало за проява на лош вкус и дори за езикова нецензурност.

През 1857 г. е открита странна древноримска настенна рисунка, станала известна като *graffito blasfemo*. Тя представлява грубо изображение на разпънат човек с магарешка глава, пред когото е застанала друга човешка фигура. Под нея личи надпис: Αλεξαμενος σεβεται θεον („Алексамен се покланя на Бога“). Ако наистина представлява сатирично изображение на християнството, картината показва колко странна и срамна е изглеждала новата вяра в очите на римляните.

Рисунката на Алексамен, датирана ок. 200 г. сл.Хр., открита недалеч от римския хълм Палатин / източник: [wikimedia.org](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Alexamenos_graffito.jpg)

„Разпънатиият с магарешката глава“ вероятно е удачна метафора за изкривения начин, по който християнската вяра често продължава да бъде схващана и днес. Понякога това намира израз в нескривана враждебност – например, когато е представяна като историческия корен на огромен брой злини

от Инквизицията до кръстоносните походи и много други преди и след тях. Друг път деформациите са по-фини. Срастването на дадена етническа или национална идентичност с християнството може да изглежда привлекателно на пръв поглед, но плодовете, които ражда подобно присаждане, са твърде горчиви: от свеждането на вярата до някаква форма на популистки патриотизъм, който мрази и воюва срещу всеки различен (мюсюлманите, сектите и пр.), до политическото опитомяване и осребряване на религията. Опити да преправят Христос „по свой образ и подобие“ са правили както леви и десни политици, така и икономисти, а и мнозина други. Но разпънатиият Христос просто не пасва на начина, по който този свят схваща реалността. И именно това е причината за непрестанните опити Той да бъде отхвърлен и осмян или предефиниран и променен, така че да се вмести в желания калъп.

Християните не трябва да се страхуват или срамуват от тази странност на Разпънатиия в съвременното (а и във всяко друго) общество. Тя произлиза съвсем естествено от неудобството на света да застане лице в лице със своя Създател, срещу Когото се е разбунтувал и Който го призовава към метаноя (покаяние, промяна на ума). Разбира се, християните следва да се стремят тяхното свидетелство да бъде, по възможност, по-разбираемо и свързано с конкретните нужди на тези, на които говорят. В същото време обаче те не трябва да забравят, че принципите, които характеризират съответно човешкото царство и Божието царство, винаги ще останат предизвикателно различни. Всъщност единствено когато тази „неземност“ на Благовестието бъде запазена и предадена, когато му бъде позволено да предизвиква и заявява претенции, то може да доведе до истинска промяна. Като описва първото гонение на църквата в Рим, полският писател Хенрих Сенкевич отбелязва, че никой не е предполагал, че след няколкостотин години хората ще кръщават кучетата си Нерон, а синовете си Павел. Но точно това се е случило. И обратно, всеки път когато християните са се изкушавали да прехахнат или омекоят „скандала на кръста“, тяхното свидетелство се е превръщало от

Словото за кръста е безумие за тези, които погиват. А за нас, които се спасяваме, то е Божия сила. Понеже е писано: „Ще унищожи мъдростта на мъдрите и разума на разумните ще отхвърля.“
Къде е мъдрият? Къде е книжникът? Къде е участникът в разискванията на този век? Не обърнал ли Бог в глупост светската мъдрост? Защото, понеже в Божията мъдра наредба светът с мъдростта си не позна Бога, благоволи Бог чрез глупостта на това, което се проповядва, да спаси вярващите.

I Коринтяни 1:18-21

Блага вест в „обезсоляла сол, която се изхвърля във и се тълче от хората“ (Мат. 5:13).

Но ние можем да направим дори нещо повече от това, да предаваме вярно вестта за Христос с цялата ѝ предизвикателна странност. Богословът Майкъл Гормън изтъква, че ние можем – и дори трябва – не само да споделяме Благовестието, а и сами да станем ходещо Благовестие. Тези думи може да изглеждат странни, но всъщност отразяват съвсем библейско послание.

Не се лъжете един друг, понеже сте съблекли вече стария човек с делата му и сте се облекли в новия, който се подновява в познание по образа на Този, Който го е създал, където не може да има грък и юдеин, обрязан и необрязан, варварин, скит, роб или свободен, но Христос е всичко и във всичко (Кол. 3:9-11).

Ап. Павел призовава християните в Рим: „Облечете се в Господ Исус Христос“ (Рим. 13:14). А към тези в Галатия се обръща с любов и възискателност: „Дечица мои, за които съм пак в родилни болки, докато се изобрази Христос във вас“ (Гал. 4:19). Единственият начин да бъдете чутни е когато вашият живот отразява думите ви. Без съмнение някои ще ви сметнат за магарета. Но ако се осмелите да живеете в образа на Разпънатиия, вашето послание, което е „за евреите съблазън и за езичниците глупост“, ще се окаже за мнозина други „Божия сила и Божия премъдрост“ за спасение (I Кор. 1:23-24). ▢

Вестник **Зорница** е издание с консервативен протестантско-евангелски характер.

Списва се от редакционна колегия към **Българско евангелско дружество**.

По второстепенни доктринални въпроси редакцията допуска разнообразие от мнения.

Становището на даден автор невинаги съвпада с това на редакционната колегия.

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Данаил Игнатов, Станислав Алексиев, Радостин Марчев, Тодор Велчев, Владимир Железов, Влади Райчинов, Олег Константинов

Редактор на броя: Данаил Игнатов
Коректори: Ели Аврамова, Тодор Велчев
Предпечат: Влади Райчинов
Печат: *Прима принт* ЕООД
ISSN: 0861-3826

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
Българско евангелско дружество
София 1000, ул. Солунска 49

ЗА КОНТАКТИ:
e-mail: vestnik.zornitsa@gmail.com
web: <http://zornitsa.bg>
тел.: 0892 250 517

Зорница се нуждае от финансова подкрепа. Бъдете съработници на най-старото българско периодично издание!

Ще бъдем благодарни, ако обмислите с молитва да бъдете спомоществователи на изданието!

Българско евангелско дружество | IBAN: BG84 BPBI 7942 1021 9606 01 | BIC: BPBIBGSF

Една съживителна проповед

п-р Станислав Алексиев

следва от 1 стр.

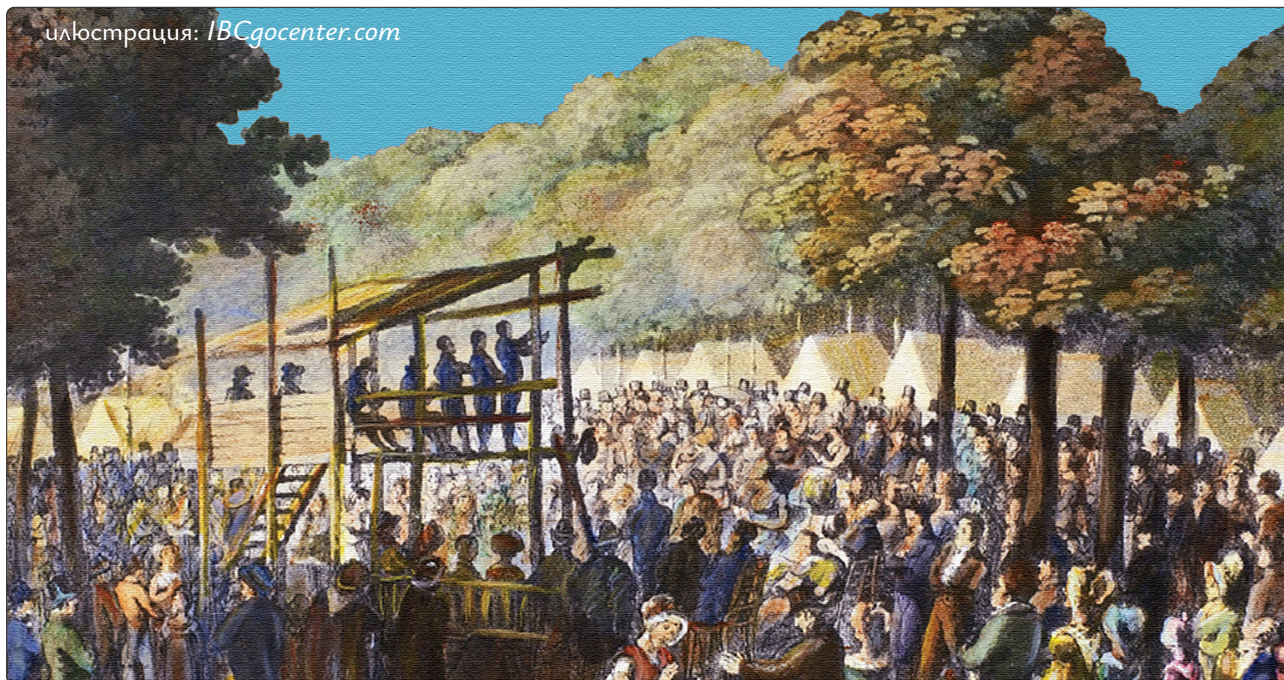
Тази проповед става ускорител за първото Велико пробуждане (1730-1755 г.) в Нова Англия. Пред слушателите ясно и картинно са представени реалностите на вечната погибел, на Ада и на Божия гняв към непокаяните се. Едуардс не е известен като особено пламенен говорител. Той чете своите проповеди. Гласът му е по-скоро монотонен, отколкото вдъхновяващ. Но прецизно подобрите изрази, ясните метафори, точните описания не може да не изправят слушателя пред истината от Словото:

„Божият гняв е като големи води, които за момента са презградени. Те се надигат все по-високо и по-високо и нарастват все повече и повече, докато не им бъде даден път... Ти си оскърбил Бога безкрайно повече, отколкото и най-упоритият бунтовник е оскърбявал своя господар. И все пак единствено Неговата длан те пази да не паднеш всеки миг в огъня. Няма нищо друго, на което да бъде приписана заслугата, че още нощес не си отишъл в Ада, след като си затворил очи за сън. И няма друга причина, поради която не си попаднал в Ада, след като си се събудил тази сутрин, освен Божията ръка, която те поддържа... О, грешнико! Размисли за ужасната опасност! Огромната пещ на гнева, широката и бездънна яма, пълна с огън и гняв, над която те поддържа единствено дланта на Бога, Чийто гняв е възбуден и отправен толкова към тебе, колкото и към всеки прокълнат в Ада.“

Джонатан Едуардс едва ли може да се нарече проповедник на Божия гняв, но тази негова проповед става най-известната от всички останали. Специалистите по библейско проповядване и богословие все още я изучават като модел по омилетика. Въздействието ѝ продължава да удивява изследователите на периода на Великото пробуждане в американската история.

Въпреки че става дума за Божия гняв, основната тема на проповедта е, че Бог дава възможност на грешника да се покае, преди да го осъди на вечните мъки на Ада. Това дело на Божията благодат е насочено към хората именно с цел да се обърнат с вяра в жертвата на Господ Исус Христос.

иллюстрация: IBCqocenter.com

Пастир Едуардс предупреждава, че Бог би могъл във всеки миг да хвърли нечестивите в Ада. Неговата свята справедливост би го изисквала, а и грешниците заслужават да бъдат погубени поради неверието си. Защото всеки неверник и сега страда от осъждението на Създателя. Той още отсега изпитва в началък жестокостите на пъкля. Всеки непокаял се не бива да мисли дори само за миг, че щом като не е в Ада сега, значи Бог не му е гневен. Ако не е Божията въздържаща ръка, пъклените помисли в сърцето на грешника биха се отприщили до неузнаваемост. Безбожникът не бива да се чувства сигурен, защото по всяко време търпението на Господа може да се изчерпи и той да бъде предаден на устата адови. Той не може да направи нищо, за да избегне това, докато отрича Божията грижа чрез кръста на Господ Исус Христос. Бог не е обещавал да помилва виновния, освен ако той не се довери на Христос и не приеме Завета на благодатта.

По време на тези думи събранието неколкостранно прекъсва п-р Едуардс с въпроса: „Какво да сторим, за да се спасим?“

А той продължава да описва Ада, Божия гняв и погибелта с една единствена цел: да прикани слушателите си да се обърнат към Христос и да се покаят.

И мнозина го правят! Невярващите, дори и онези от скамейките в църквите, падат в свято поклонение и търсят Божието лице, за да се спасят. Мъже, жени и деца до такава степен са потопени в Божието присъствие, че не могат да вдигнат взор, докато не изповядат греховете си и не се обърнат с вяра към Господ Исус. Така грехът е победен чрез утешителната надежда за спасение в очакващия грешника Спасител. Това е и целта на Джонатан Едуардс. Когато и да говори за Божия гняв, той се стреми да насочва сърцето на човека към покаянието и проската в Христос. Именно това характеризира първото Велико пробуждане.

Прочутата проповед „Грешници в ръцете на един гневен Бог“ се превръща в насърчение за много хора, преживели Съживлението в Америка. Дали не трябва да се поучим и ние в днешния XXI век? Да се проповядва за любовта на Бога е прекрасно. Да се говори за разтворените Му обятия към всекиго от нас е насърчаващо. Но да не се и споме нава за Ада и за вечното осъждане си е на право престъпление.

Ако искаме съживление и в България, може би трябва да започнем именно оттам – от истинското състояние на грешника, за да стигнем и до Благата вест за спасение. ▢

Конгрес на младежки дружества

Р.М.Х.

Днес (13.VII), когато *Зорница* излиза от печат, два преважни конгреса заседават у нас: на *младежките християнски дружества* в София; и на *неутралните въздръжателни дружества* в Плевен. Българската младеж се е събрала, за да чертае нови планове, по които да се бори за обновата и прераждането на България, и с всичката си величествена и божествена жар на младежки идеализъм и себепристрастие се посвещава наново на борбата за правда, братство, мир, духовна чистота и Царството Божие на земята. Тези две съвещания би трябвало да означават настоящата седмица като началото на нова ера в българската духовна история...

Младежките християнски дружества YMCA и YWCA съставляват най-мощните съюзници на днешната църква. Те са органи, които изразяват духа, който църквата се стреми да създаде в света; те са тела, които възпалват известяваната Блага вест. Те са реки и рекички, които разнасят животворните води, които ни изпраща Небето. Те са бързи,

неуморими, безстрашни мисионери, които взимат от църквата светлина, утеха и мощ и тичат с тях до краищата на земята...

През великата братоубийствена война, когато милиони мъже и момчета се подложиха на всякаква опасност, лишение и страдания, на чудовищни изкушения и на горчиви духовни терзания, тези деца, младежките християнски дружества, бяха изпратени от майката църква на помощ с храна, с облекло, с книги, със списания, с утеха и със светлината и духа на самото Исуса. За тази работа само в Съединените щати се събраха около 2 000 000 долара. За тази работа в Русия, Англия, Франция, Италия и много други места се издигнаха бараки, гостилници, домове за почивка, читалища, салони за игри и постройки за религиозни събрания. Във всички западни страни църквата служеше на безбройните си синове под знамето, почти изключително чрез младежките християнски дружества... Във всяка страна, между военнопленниците на всяка народност, те са

давали са материална помощ, нареждали са забавления, доставяли са четиво, подкрепяли са отпадналите духове и са известявали на съкрушени сърца Исусовото Евангелие... На младите, разпръснати по чифлици и натъпкани в градовете, на прости работници и студенти, на художници и занаятчии, на майстори и чирачета тези дружества представят Исуса Христа. Чрез летни колонии, чрез игри, чрез училища, чрез срещи и величествени събрания младежките християнски дружества вливат в сърцата на днешната младеж Исусовия Дух...

И като е тъй, наложително е българските църкви от всякакъв вид да подкрепят и насърчават всячески младежките християнски дружества. Това трябва да е една от главните грижи на всеки пастир, понеже цялото бъдеще на духовната работа зависи от младите. На тези младежки дружества нека дадем упътвания, простор и свобода... Нека се осланяме на тяхната млада свежа мощ и разчитаме на тяхната преданост и добросъвестност. ▢

ИЗ АРХИВА НА ЗОРНИЦА
14 юли 1921 г.

Дарбата за говорене на непознати езици

п-р Владимир Железов

Малко са ученията в най-новата история на Църквата, които да са предизвикали повече несъгласия и противопоставяне от ученията за духовните дарби. А от тях, без съмнение, дарбата за говорене на непознати езици или т. нар. *глосолалия*¹ е предизвикала и продължава да е причина за голямо разногласие, особено между протестантските църкви. Затова един кратък исторически преглед и разясняване на природата и функцията на въпросната благодатна дарба биха могли да допринесат за един по-приятелски диалог, а с Божията помощ, защо не и до уеднаквяване на най-спорните моменти в разбиранията на отделните църкви.

В този сравнително кратък обзор целта ми не е да убеждавам всеки християнин да се съгласи с моята гледна точка, макар че, както шеговито пише Филип Янси, „всеки човек има право на моето мнение“. Духовните преживявания са мощен стимул за нашата вяра и е много трудно човек да промени възгледите си, когато определено преживяване с Бога е допринесло за въздигане на вярата му, израстване в любовта към ближния или справяне с дълбоки емоционални рани, които той не е могъл да преодолее със собствени усилия в продължение на години. И все пак, като традиционно мислещ и вярващ евангелски християнин, аз съм убеден, че всяко духовно преживяване трябва да има своето потвърждение в Свещеното писание.

Тук обаче не трябва да смятаме, че относно такъв важен въпрос всеки има свободата да тълкува Библията, както желае. Апостол Павел в своето Първо послание към коринтяните надълго и нашироко обяснява на тази поместна църква, че духовните дарби, които се проявяват сред тях, имат божествено установена цел и начин да бъдат правилно практикувани. По тази причина е необходимо внимателно да разгледаме ключови библейски пасажи, в чието тълкуване най-често може да се проследи червената разделителна линия между отделните християнски конфесии, и да се опитаме да разясним здравето християнско учение по този въпрос. Към тълкуване, за което няма консенсус в Църквата през вековете, трябва да се подхожда изключително внимателно, понеже доктринална грешка по тези въпроси може да доведе до фатални последици за духовния живот на отделния християнин и дори на цели християнски общности, каквито примери ще разгледаме по-нататък в този исторически обзор.

НАЧАЛОТО НА „ДРУГИТЕ ЕЗИЦИ“

Както повечето от нас знаят от книгата Деяния на апостолите, след възнесението на Господ Исус Христос Неговите апостоли и най-близки ученици се събират по Негова заповед в Йерусалим, за да чакат обещания Утешител, Духа на истината (Йоан 15:26). Тяхното очакване не продължава дълго. Само десетина дни по-късно, на празника наречен Петдесетница, докато учениците са събрани заедно и се молят, Светият Дух

слиза върху тях като огнени езици, изпълва ги и те започват „да говорят други езици, както Духът им даваше да говорят“ (Деян. 2:4). Тук е важно да отбележим, че това знамение е твърде впечатляващо за юдеите, събрани за празника от всички провинции в източната част на Римската империя. Другите езици, които учениците чудотворно проговарят, не са никакви неразбираеми словосъчетания, които само звучат като език, а са в действителност родните езици на всички тези хора, събрани в Йерусалим. Именно това чудо – че хора от Галилея, които вероятно никога не са посещавали техните родни места, говорят за великите Божии дела на техния език – прави възможно още същия ден множество хора да повярват и да се прибавят към Църквата.

Има причини това знамение да се случи точно на Петдесетница. Празникът Петдесетница има земеделско и историческо значение. Пасха (или Празникът на безквасните хлябове), Шатроразпъване (или Празникът на колибите) и Петдесетница са трите ежегодни празника, които евреите трябва да празнуват „пред Господа“ (Втор. 16:16). В деня на Петдесетница се празнува приключването на жътвата. По тази причина той се нарича още *Празник на жътвата* (Изх. 23:16). Нарича се Петдесетница (или Празник на седмиците), защото се пада петдесет дни след Празника на безквасните хлябове, когато започва жътвата (Изх. 34:22). Във Второзаконие 16:9 се казва: „Да си преброиш седем седмици. Откогато за първи път сложиш сърп на жетвата, да започнеш да броиш седемте седмици.“ Времето за това се е разбирало, като се е брояло от „другия ден след съботата, от деня, в който сте принесли снопа на движимия принос“, след който „да си изброите седем цели седмици“ (Лев. 23:15). Така петдесет дни след Пасхата, на която са яли безквасни хлябове, евреите принасят „новохлебен принос на Господа“, празнуват с житото от новата жътва и благодарят на Господа за благословението, с което ги е дарил.

В края на периода между двата Завета обаче Петдесетница се празнува и като годишнина от сключването на Синайския завет (даването на Тората) и като ежегодното му подновяване. В деня на Петдесетница намираме тази двойна символика: на жътвата и на предаването на Закона. Хората са събрани да празнуват физическа жътва, да се радват за изобилието, което им е дал Бог, да принесат приноса си на Господа. Но през този ден Бог приема един

още по-ценен принос – сърцата на тези, които се покаяват и се кръщават. Божият Дух изпълва учениците и новоповярвалите юдеи и написва Закона в сърцата им. Така Той изпълнява това, което винаги е искал: да въздигне отново човека към Себе Си и да го направи участник по благодат в Своето божествено естество (II Пет. 1:3-4).

Раннохристиянският епископ Иринеи Лионски прави връзка между Празника на жътвата и човешката жътва, когато всички народи се събират пред Бога: „Духът доведе до единство далечните племена и принесе пред Отца първите плодове от всички народи. По тази причина Господ и обеща да изпрати Утешителя, Който да ни свърже с Бога.“²

В Посланието към ефесяните апостол Павел също говори за това велико обединение на всички народи в едно тяло – Христовото. Там апостолът подчертава, че в човешката природа на Исус Христос, с която е разпнат на кръста, чрез вяра в Него, вследствие на изкуплението в Неговата кръв и приобщаването в Неговия Дух, евреи и езичници стават едно тяло, едно семейство. Това обединение на всички народи отново в тялото на Исус Христос става чрез третата личност на Светата Троица – Бог Свети Дух, чрез Когото всички вярващи се враждат заедно, за да бъдат Божий дом (Ефес. 2:22).

Това съединение в едно Тяло и обединение в един народ трябва да бъде ознаменувано и с говор, който да се изяви предвечната воля и спасителният план на Бога: „да създаде в Себе Си от двата народа един нов човек“, по същия начин, както знаменieto при Вавилонската кула бележи човешкия бунт и разделя народите според говора им. Подобно на събитията в Деяния 2 глава, тогава хората също са събрани на едно място, но не за да прославят Бога, а за да заявят гордо своята независимост от Него – да си построят град и кула, висока до небето, да си спечелят име и да останат заедно (Бит. 11:4). Тогава Бог слиза и разбърква езиците им, прави от единия народ много народи и ги разпръсва по лицето на земята. Различните езици се превръщат в белег за човешкия бунт и неверие.

Денят на Петдесетница като антипод на Вавилонската диаспора чрез подобно знамение бележи обединението на всички народи под господството на Христос. Докато различните езици във Вавилон имат разделящ характер, езиците на Петдесетница приличат и обединяват всички тези, които ги чуват. На Празника на жътвата Светият Дух изпълва учениците. Бог целенасочено събира в Йерусалим прозелити и юдеи от цялата Римска империя на този ден, за да може всички те, чрез свидетелството на апостолите за Христос и свързващата сила на Духа, да бъдат направени един народ. □

¹ Транслитерация от гръцката дума γλωσσολαλία (от γλῶσσα, „език, уста“ и λαλία „говорене, разговор, говор, диалект“). Б.а.

² Иринеи Лионски, *Срещу ересите*, III, 17:1.

Колко всъщност ни е достатъчно?

следва от 1 стр.

Зорница: *Необходимо ли е въобще да се говори за пари в църквата? Имат ли нужда християните в България от библейско поучение по финансови въпроси и защо?*

Павел Павлов, Владислав Желев: Проповедите ни са от Библията. Ако в нея се говори за пари, ние не можем да прескочим тези пасажи от Словото. Авторите на нашите курсове са преброили повече от 2350 стиха в Библията, в които се говори за пари и материални притежания. За сравнение, стиховете за молитвата са 500, а за вярата – още по-малко.

Дори и да оставим настрана статистиката, огледайте се и преценете каква част от времето ни отива за изработване на заплатата ни и след това за изразходването ѝ. Ежедневието ни е изпълнено с мисли, тревоги и действия, свързани с тези въпроси. Нещата са стояли по подобен начин и в библейските времена. Затова и в притчите Си Исус често използва илюстрации от материалния бит.

Бог е създал всичко в този свят. Той знае какво ни вълнува и ни е оставил наставления в Словото. Това важи и за други щекотливи въпроси, например за секса и властта. Ако ние в църквата ги пренебрегваме, светът има много какво да каже на вярващите.

Хората може да си мислят, че имат финансова култура, но реалността е друга. Свидетели сме на редица истории за грешни финансови решения и техните последици. Същевременно много свещенослужители изпитват затруднения да обсъждат такива деликатни въпроси с миряните.

Зорница: *Често на парите се гледа като на нещо опасно за духовния живот. Христос предупреждава, че не може да служим и на Бога, и на парите (Мат. 6:24). Къде да търсим баланса между финансовата свобода и живота в съгласие с Христовото учение?*

П.П./В.Ж.: Парите са част от света, в който живеем. Няма как да ги зачеркнем. Те са неутрални по своето естество. Въпросът е какво е тяхното влияние върху нас. Тук идва предупреждението на Христос. Парите може да бъдат в основата на много грешни решения в живота, докарвайки ни редица злини. Колегата си е купил нов телефон, съседът пак прави ремонт, съучениците на децата са записани на скъпи курсове, рекламите за мечтаната почивка са навсякъде около нас. Това са реални обстоятелства, които ни заобикалят и ни влияят.

В курса предизвикваме хората да си отговорят трезво на въпроса колко всъщност им е достатъчно. Ако успеем „да охладим“ влиянието на консуматорското мислене върху житейските решения, ще сме постигнали победа. Да си финансово свободен означава не да си богат, а да си верен в това, което имаш, без значение дали са две монети или пълен склад със зърно. Финансовата свобода развързва ръцете, за да служим не на парите, а на Бога.

Зорница: *Някои евангелски общности гръмка пропагандират зависимост между вярата и финансовото благополучие. Има ли връзка между духовното състояние на човека и неговата финансова независимост?*

П.П./В.Ж.: Нека да видим какво Библията ни казва със сигурност. На първо място там ясно се заявява, че Бог няма да ни остави да гладуваме. В любовта Си

Той осигурява храна и дрехи както за нас, така и за небесните птици и полските лилии. Има редица наставления към вярващите да се грижат за гладните, за сирачето, за болните. Ако някой читател е притеснен поради несигурно финансово състояние през пандемията, нека предаде тревогите си на Бога. Той е начертал механизми, чрез които да не ни остави в лишение от храна, дрехи и подслон.

На второ място е редно да посочим, че в ученията си ап. Павел говори за доволството от това, което имаме (вж. I Тим. 6:6-10). Да бъдем доволни е важна духовна дисциплина – в много или малко, в здраве или болест, в затвор или на свобода.

Трябва, разбира се, да признаем, че някои хора имат талант да печелят пари. Това не е грях, дори сме насърчавани да бъдем работливи и продуктивни. А дали Бог може по свръхестествен начин да ни даде богатство? Да, сигурно може, но това е решение, което Той сам взема в Своята мъдрост. Моята отговорност е да бъда доволен и верен както в многото, така и в малкото. За Бога не е проблем да ни дава много или малко, но Той използва притежанията като един от инструментите, с които изгражда нашия христоподобен характер.

Зорница: *Какъв съвет бихте дали на християните, които изпитват финансови затруднения? Откъде да започнат, за да подобрят финансовото си състояние?*

П.П./В.Ж.: Първият съвет е да представят проблемите си пред Бога и да търсят от Библията мъдрост за конкретната ситуация (задължността, зависимости, липса на щедрост). Нека разговарят със зрели вярващи и финансови експерти. Практична стъпка е да си съставят бюджет. Това очертава реална картина на източниците на средства и къде се изразходват тези средства.

Оттам нататък вариантите са различни. Възможно е бюджетът да покаже разходи, които да се съкратят или оптимизират. Друго решение е да се започне втора работа, стига това да не лишава семейството от ценно време заедно. Или пък да се мисли за преквалификация. Ако домакинството има заеми, може да се мисли за предсрочно погасяване чрез продажба на неизползвани активи или други способи.

Зорница: *Като част от ръководния екип на „Компас“ вече започнахте провеждането на обучителни семинари по библейско финансово настояничество. Колко такива семинара сте провели до момента?*

П.П./В.Ж.: Тази пролет в България се осъществиха първите четири курса с над 40 участници. Срещите се провеждат в дискуссионни групи веднъж на две седмици, което дава време на участниците да приложат някои от научените неща и да се подготвят със свои въпроси или свидетелства. Ние не преподаваме правила. По-скоро целим да помогнем на участниците да променят отношението си към парите и да градят по-близка връзка с Исус. Затова и курсът, както и последната книга на Питър Брискоу са озаглавени *Финансово ученичество*.

Зорница: *Какви хора се записват за участие във вашите семинари: занимаващи се с частен бизнес, желаещи да започнат бизнес, служители на фирми, просто любопитни? Каква обратна връзка получавате от тях?*

П.П./В.Ж.: Записват се от новоповярвали до пастори, от студенти до пенсионери, без значение от професия и образование. Някои разполагат с повече средства, а други са изправени пред сериозни ограничения. Това разнообразие подсказва, че и нуждите на хората са различни. За някои участници е важно да прекарат повече време в тълкуване на библейски текстове, други имат фактологически и детайлни въпроси, трети търсят практичен съвет за бюджетиране, спестяване, тежеле на заем или инвестиране. Насърчаваме семействата да участват заедно, тъй като темата за парите често е повод за конфликт в брачните взаимоотношения.

Зорница: *Кой и как може да участва в бъдещите семинари, които планирате?*

П.П./В.Ж.: Засега курсът е насочен към хора, които изповядват Христос за свой Бог. Всеки християнин, който иска да провери себе си и да расте като верен настойник на поверените му блага, е добре дошъл. Имаме обучени фасилитатори в София, Пловдив, Варна и Стара Загора. Има възможност и за онлайн курсове. В момента се изготвя график за бъдещи курсове и желаещите може да се свържат с нас.

Възнамеряваме с „Компас“ да разработим и материали за хора, които не са непременно християни. Подготвя се превод на обучителни материали и за деца и подрастващи, които може да се използват в програмата на неделното училище.

вляво: Владислав Желев / вдясно: Павел Павлов / снимки: личен архив

Зорница: *Кои от принципите, които преподавате, намирате за най-полезни в личен план?*

П.П./В.Ж.: Би било лицемерно да не се опитваме да прилагаме в живота си това, което преподаваме. Виждаме как концепцията за финансова свобода реално ни освобождава от слугуването на преобладаващите разбирания в културата ни. Докато водехме курса, съпругите и на двамата ни бяха поставени пред предизвикателства в работата си като счетоводители. Фактът, че към този момент няхаме задължения към кредитори, както и разбирането ни, че можем да живеем и по-скромно, ни даде свободата съпругите ни да напуснат нездравословната работна среда. В такива периоди на криза виждаме как Бог се грижи, но и как наставленията за доволство и спестовност работят.

Визията ни е нашето и следващото поколение християни в България да бъдем добър пример за финансово настояничество. □

Владислав Желев (горе вляво) работи от 15 години в сферата на финансовите пазари и инвестициите. Служи като дякон в Християнска баптистка църква (Варна). Участва в редица социални и граждански инициативи. Със съпругата си Маргарита имат двама млади синанове. Негова проповед бе публикувана в рубриката „Гласът на амвона“ на брой 11/2020 г. на вестник *Зорница*.

Павел Павлов (горе вдясно) е икономист по образование. Започва кариерата си в международни бизнес организации, но след призив от Бога служи седем години като администратор на Християнска баптистка църква (Варна). От 2018 г. работи с *Европейския лидерски форум* (ЕЛФ) в организиране на целогодишни менторски програми, интензивни обучителни събития и пътуващи говорители. Отскоро е и част от екипа на „Компас Европа“. Павел е член на борда на *European Christian Mission International* (ECMI). Със съпругата си Галя и двете им деца живеят в Стара Загора.

Томас Кемпийски – свещеник, монах и писател

превод с допълнения: Тодор Велчев

„Векът на бедствията“: такава име си спечелва европейският XIV век сред съвременниците. Сякаш се усеща сянката на Апокалипсиса. Постоянните войни и нови вълни на чумата водят до намаляване на населението. В селските райони върлуват разбойници и често има метежи. Папската власт е разделена между Рим и Авиньон, а църквата като цяло е изпълнена с поквара. Папи, кардинали и епископи се ползват с лошо име в обществото и често живеят в открит грях. Но обикновените хора имат нарастващ глад за благочестив живот и копнеж за близост с Бога.

Духовният купеж на епохата се проявява по добри и по лоши начини. Възникват реформаторски течения и ереси, които често биват брутално смазани от църковните водачи, със съдействието на светските власти. Християнските мистици събират множества слушатели и последователи. Така в Холандия се появява общността Братя на обикновения живот. Неин основател е един богат холандец на име Герард Грооте. След години на охотен живот като преподавател, издържан от църквата, той преживява духовен прелом и прекарва няколко години в усамотение. Сърцето му е променено и той става пътуващ проповедник, зовящ към покаяние и оплакващ развалата сред свещенството. Не след дълго му забраняват да проповядва. Но междувремето той си е спечелил доста последователи – около него започват да се тълпят млади хора. Грооте раздава цялото си наследство като нагледен пример за виждането си за прост живот, обогатен с мистични преживявания и обикновен труд. Основно посвещение на Братята на обикновения живот е било да подражават на живота на Христос. Голяма част от тях били миряни, които не полагали монашески обет.

Герард Грооте умира млад от чума, но делото му продължава да се разраства. Скоро в Ниските земи възникват няколко комунни на Братята на обикновения живот. Към една от тях, в град Цволе, към 1406 г. се присъединява младият Томас Хамеркен („Чукчето“), родом от германското градче Кемпен. Той последвал примера на по-големия си брат, който вече се е включил в общността. Посрещнат е топло и братята се превръщат в неговото ново и единствено семейство. Той прекарва с тях оставащите близо 70 години от живота си, като заема различни длъжности и се издържа чрез преписи на книги. Известно е, че е преписал цялата Библия поне четири пъти.

През 1413 г. Тома е ръкоположен за свещеник. Изнася много проповеди, някои от които са запазени в писмен вид. Сред другите му произведения е една хроника на живота в неговата общност, озаглавена „Планината на св. Агнес“. Но безспорно най-известната му творба е превърналата се в религиозна класика *Подражание на Христа*. Тя представлява сборник от няколко по-малки книжки, написани между 1420 и 1427 г. и предназначени за въвеждане на новоповярвалите в духовния живот.

Тома решава да публикува съчинението си анонимно, което е било характерно за епохата. Затова *Подражание на Христа* се приписва на различни автори. Някои изследователи все още спорят относно авторството.

Но употребата на определени необичайни думи, характерни за други творби на Тома Кемпийски, издават неговите почерк. Запазени са преписи, носещи името му, а и неговите съвременници свидетелстват, че именно той е написал това съчинение. Понастоящем мнозинството специалисти са стигнали до еднодушие в полза на такъв извод.

Подражание на Христа насърчава мистичното посвещение на Спасителя и изразява недоверие в човешкия разум. Ето един откъс, разкриващ възгледа на Тома Кемпийски за Евхаристията (Господнята трапеза):

Какво означава тази най-милостиво оказана чест и тази най-приятелска покана? Как ще дръзна да дойда [на трапезата] аз, който съзнавам, че нямам добро, с което да пристъпя? Как да Те въведа в дома си, след като толкова често съм се провинявал пред Твоя най-благ поглед? Ангели и архангели благоговейт пред Тебе, светците и праведниците се боят от Теб, а Ти казваш: „Елате при Мене всички!“ Ако Ти, Господи, не си казал това, кой би повярвал, че то е истина? И ако Ти не си ни заповядал това, кой би дръзнал да се приближи?

Томас Кемпийски, гравюра от неизвестен автор
/ източник: Craig Towns.com

Великата творба на Тома Кемпийски се радва на огромен интерес през вековете. Още към 1780 г. тя вече е претърпяла 1800 издания! Към днешна дата е преведена на 50 езика. Сър Томас Мор, известният лорд-канцлер при Хенри VIII, я е причислявал към трите книги, които всеки трябва да притежава. Игнаций Лойола, основателят на йезуитския орден, четял по една глава от нея всеки ден и често я раздавал като подарък. А основателят на методизма Джон Уесли казвал, че тя е най-доброто обобщение на християнския живот, което някога е чел.

Тома Кемпийски умира на 25 юли 1471 г. Съвременниците му са го смятали за светец, но той не е обявен за такъв от Римокатолическата църква. Днес е почитан от Епископалната църква. □

ЛИТЕРАТУРА

Томас Кемпийски: ПОДРАЖАНИЕ НА ХРИСТА

подбор на откъси: Радостин Марчев

Ако искаш да придобиеш благодат и свобода, твоето драговошно себеприношение в ръцете на Бога трябва да предхожда всички твои дела.

Цял свят не може да внуши гордост на оня, когото истината е подчинила на себе си.

Не всичко високо е свято. Не искам утешение, щом ме лишава от сърдечно съкрушение. Не искам съзержаване, щом води към възгордяване.

Ако съвестта ти е спокойна, не би се побоял и от смъртта. Във всички свои дела и мисли трябва да си такъв, сякаш начаса ще умреш. И ако днес не си готов, то и утре не би бил. Бъди в живота си такъв, какъвто желаеш да бъдеш заварен от смъртта.

Добре говори само този, който предпочита да мълчи. Добре поучава само този, който предпочита да слуша. Добре управлява само този, който предпочита да служи.

Ако бяхме сами за себе си свършено умрели и по-малко записани от земното, бихме могли да вкусим божествените неща и да придобием поне малко опит в небесното съзержаване.

Смиреният селянин, който служи на Бога, стои наистина много по-високо от горделивия философ, който себе си занемарява, за да следи хода на звездите.

Нашата работа трябва да бъде сами себе си да побеждаваме и от ден на ден да ставаме от себе си по-силни. Всяко свършено дело в този живот е смесено с някое несвършено дело и всяко наше виждане не е без известна тъмнина.

Смирението самопознаване е по-сигурен път към Бога от дълбокото научно издирване. Наистина добре изучен е оня, който върши волята Божия и се отказва от своята.

Голяма мъдрост е да не действаше прибързано и да не поддържа упорито преценките си. Светвай се с мъдри и добросъвестни люде и вместо да се водиш от собствените си измислици, остави да те наставлява някой по-добър от тебе. Истина е, че всеки действа охотно според своето мнение и повече клони към ония, които мислят като него. Но ако Бог е посред нас, нужно е понякога да се отказваме от мнението си заради благо на мира.

Изпратихме н-р Васко Лозанов

Росица Картелова

През 1941 г., на 10 март в Пловдив, в семейството на Живко и Череша Лозанови се ражда вторият им син Васко. Живее със семейството си в с. Коматево. От дете е наставляван в Христовото учение от своите родители и редовно посещава Евангелската църква. Завършва Полувисшия железопътен институт „Тодор Каблешков“ и работи като ръководител движение в железопътни превози Момчилград и гара Иганово.

През 1966 г. сключва брак със съпругата си Румянка, а година по-късно се ражда дъщеря им Росица. Семейството взема решение да се върне да живее в Пловдив, където Васко Лозанов започва работа в завод „Елпром“ като шлосер-матричар. През всичките тези години вярата и любовта му към Бога не отслабват. През 1971 г. в църквата в Коматево сформира хвалебна група, на която е организатор и музикален ръководител. Година по-късно се ражда синът им Емануил.

През 1976-1980 г. Васко Лозанов проповядва редовно в различни църкви от СЕСЦ. Впоследствие служи на църквата в с. Меричлери три неделни дни

от месеца. През лятото на 1980 г. ръководството на СЕСЦ отправя апел към съюзните проповедници за редовно служение по църквите. Така от началото на 1981 г. той редовно служи и проповядва в Евангелската църква в с. Поповица. На 21 март 1981 г. е ръкоположен за пастир и става част от пастирската колегия в СЕСЦ. Докато служи в Поповица, води и богослуженията на църквите в с. Ахматово и с. Селци.

След заплахи от властите към неговото семейство и лично към него да преустанови активното си служение в тези църкви той започва да посещава църквата в Коматево, където за период от три години 1985-1988 г. е неин отговорник. От 1988 до 2006 г. в продължение на осемнадесет години е пастир на Първа евангелска църква в Пловдив, на ул. „Лейди Странгфорд“.

След пенсионирането си през 2006 г. продължава да служи в църквите в с. Поповица и кв. Коматево (Пловдив). Всички общества са посещавани от н-р

IN MEMORIAM

Лозанов, за да им служи със Словото и за да обслужва тайнствата. Посещава и църкви от други евангелски деноминации, за да проповядва Божието слово и по този начин вярата на светиите да се засилва и укрепва. За определен период е член на съюзното управление на СЕСЦ.

Бог позволява очите му да видят и сърцето му да се радва на зет си Сашко, снаха си Сузан и многообичаната си внучка Десислава. До сетния си дъх той остана верен на църквата Христова, в която винаги е служил с постоянство, вяра и любов. Последната му проповед на н-р Лозанов от амвона на църквата в Коматево бе изнесена на 30 май 2021 г. Дори по време на краткия си престой в болницата през юни той размишляваше върху основната идея на Новия завет: Небесното царство, като подготвяше серия от проповеди на тази тема.

На 18 юни 2021 г., след боледуване, Бог го призова при Себе Си, в царството на Своя Син. □

Забраните

Цвете Куличева

Някои невярващи хора упрекват християнството, че поставя прекалено много забрани и така налага ограничения на хората. Казват, че самите те желаят да живеят свободно, без никакви ограничения и забрани.

Ако се замислим по-дълбоко, ще осъзнаем, че в живота няма абсолютна свобода. В цялото творение действат неотменими природни закони. Ние се съобразяваме с тях, понеже знаем, че ако ги нарушаваме, ще пострадаме. Например, ако решим вместо да слизаем по стълбите, да скочим през балкона от шестия етаж, ние сме наясно какво ще последва. Всеки има свобода да го направи, но се съобразява със законите на земното притегляне.

В обществото около нас също действат редица закони, които по един или друг начин ограничават свободата ни. Не може например просто така да влезем в къщата на съседа ни и да се настаним там. Най-малкото не може дори да обираве цветята от неговия двор, без преди това да сме потърсили разрешение от него. А какво да кажем за преминаването на червен светофар или пътуването в градски транспорт без билет?

Навсякъде в обществото, във всички институции и учреждения, има закони и постановления, които ограничават действията на хората. Но ние не ги възприемаме като ограничения на свободата, нито се съпротивляваме против тях, а ги спазваме. Всеки водач на превозно средство е ограничен от Закона за пътищата, но добре знае, че те са необходими за наше добро. Представете си какво би се случило, ако никой не спазва правилата за движение по пътищата! Също както нарушаването на държавните закони е обвързано със съответните санкции, по подобен начин и нарушаването на моралните закони води със себе си определени последици.

Бог е създал рибата, за да плува. Тя има пълната свобода да плува колкото си иска, но при едно условие. Може да плува единствено там, където има вода. Това обаче не е ли някакво ограничение за нея? Ако реши да излезе на сушата, там със сигурност я очаква смърт. Сходна аналогия ще направим и с птиците. Те са свободни да летят колкото си искат,

но ако решат да се смурнат под водата, за да поплуват там, няма как да не се удавят. Това ограничение е замислено за тяхна защита. Те се покоряват на ограничението, понеже Бог е вложил у тях инстинкт за самосъхранение.

Бог е създал не само природните закони, а също така и моралните, и духовните закони. Тяхното предназначение е не да ограничават свободите ни, а да ни предпазват от последствията, свързани с нарушаването им. Никой не ни принуждава насилно да спазваме който и да е закон, но Бог е вложил у човека ум и разум, за да осъзнаваме, че тези ограничения са замислени за наше благо. Те са с цел да има ред и безопасност. Когато ги спазваме, ще избегнем естествените последствия от тяхното нарушаване. По тази причина ги приемаме не като ограничение, а като необходимост.

Ап. Павел пише: „Всичко ми е позволено, ала не всичко е полезно. Всичко ми е позволено, но не искам да съм обладан от нищо.“ С други думи, свободен съм да върша каквото си искам, но Бог ми е дал мъдрост, за да осмислям кои неща не са добри за мен и за околните – и съответно да ги избягвам.

**Всичко ми е позволено,
ала не всичко е полезно.
Всичко ми е позволено,
но не искам да съм обладан от нищо.**

I Коринтяни 6:12

Този принцип се отнася за всеки вид закон, но особено важи за библейските закони. В Библията Бог е заложил закони, които се отнасят не само към живота ни на земята, а и към живота след смъртта – през цялата вечност.

Хората, които отхвърлят нравствените и библейските закони, твърдят за себе си, че са „свободни“. Ала така ли е в действителност? Не са ли всъщност те жертва на своите страсти? Съществува робство, което е покорило много хора, без обаче те да го осъзнават – робството на греха. Поробеният от греха човек си въобразява, че е свободен, понеже е

отхвърлил моралните закони и задръжки. Той обаче не съзнава, че така всъщност е станал роб на своите удоволствия и пороци. Ап. Петър пише: „Обещавам им свобода, а те сами са роби на разврата, защото от каквото е победен някой, на това и става роб“ (II Петър 2:19).

Робството под греха е най-страшният вид робуване. То разстройва живота на поробения тук на земята, като същевременно с това го води към погибел спрямо Небето. Христос идва на земята именно заради такива хора. Той подчертава, че е дошъл да пусне на свобода угнетените (Лука 4:18). А в Евангелието на Йоан се добавя: „Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни“ (Йоан 8:36).

Човекът е създаден, за да живее праведно. Само тогава може да се чувства свободен и щастлив. Бог е предвидил двамата да пребъдват в общение, но грехът е разрушил тази връзка помежду им. Едва когато се отърси от греха и намери Бога, покорявайки Му се напълно в живота си, чак тогава човекът ще може да преживее удовлетворение и радост. Близката връзка с Бога е нормалното състояние. Той е предназначен за нея. Именно това е нормалната „среда“ за човека – също както водата е за рибата и въздухът за птицата.

Истинската свобода е освобождението от греха. Можем да я получим само от нашия Господ Исус Христос. Библията казва: „Където е Господният Дух, там е свобода“ (II Кор. 3:17). Божието слово предупреждава онези, които са получили свобода от греха: „Стойте твърдо в свободата, за която Христос ни освободи, и не се заплитайте отново в робско иго“ (Гал. 5:1). С други думи, от нас се очаква да внимаваме, да бдим, да не заспиваме, да стоим нащрек, понеже Сатана ще продължи да прави опити да ни заплете, заблече и зароби в греха.

Нека помним, че за нашата свобода е заплатена изключително висока цена, „защото сте били купени с цена; затова прославете Бога с телата си и с душите си, които са Божи“ (I Кор. 6:20). Ограниченията на Библията ни предпазват от греха и ни гарантират истинска свобода – такава, за каквато ни е сътворил нашият Бог. □

Търсят се строители за Царството

Асамблея на Европейския евангелски алианс

Владислав Райчинов

През втората седмица на юни се проведе ежегодното общо събрание на Европейския евангелски алианс. За втора поредна година на се наложи срещата да бъде осъществена изцяло онлайн. Обикновено „генералната асамблея“ (както още е прието да се нарича общото събрание) се провежда през есента, но също както през 2020 г., сега отново изтеглена през юни. Акцентът беше обмен на опит и взаимно насърчение и осъществяване на връзки, докато през октомври 2021 г. се планира и отделно отчетно-изборно събрание само за членовете на Алианса.

Събитието започна с уводни думи от генералния секретар на Европейския евангелски алианс (ЕЕА) Томас Бухер. Той постави особен акцент върху споделените общи молитви между различните евангелски вероизповедания. Именно молитвата е основата за нашето единство. С прочит от Исая 30:15-16 Бухер насърчи участниците независимо от всички пречки, гонения и предизвикателства, винаги да търсят „завръщане и почивка“ в обятията на Бога.

Водеща бе Кони Дуарте (Португалия), вицепрезидент на ЕЕА. Мотото на събитието бе: „Търсят се строители: таланти за Царството на Бога“. Организаторите призоваха всички онлайн споделяния във връзка с генералната асамблея да бъдат отбелязвани с хаштаг #BuildersWanted21.

Първият лектор Гавин Калвър (Великобритания) направи преглед на настоящото състояние на Църквата и предизвикателствата да изграждаме Божието царство на Стария континент, определяйки настоящата епоха като „светско цунами“. С прочит от Деяния 5:12-25 той вдъхнови участниците да устояват в призиването си независимо от обстоятелствата. Гавин Калвър изведе няколко практически приложения от този пасаж: (1) Нашият Бог е всемогъщ. (2) Църквата не е възможно да бъде заличена. (3) Ние сме длъжни да занесем Вестта.

През късната сутрешна сесия на първия ден от конференцията п-р Николай Неделчев и Шантил Джонсън изнесоха съвместна беседа на тема „Как да градим Божието царство заедно и сред младите и възрастните“. В беседа върху наставническите отношения между възрастни и млади служители Николай Неделчев се спря на няколко библейски примера: връзката между Илия и Елисей, между Соломон и Ровоам, както и между апостол Павел и младия водач на ефеската църква Тимотей.

Шантил Джонсън сподели размисли върху динамиката между характера и способностите у служителите. „Стремете се да изградите автентични отношения, вместо само да търсите нови таланти – препоръча тя. – За да откриете подходящи младежи, следете дали у тях се проявява плодът на Духа. Бъдещите строители на Божието царство невинаги ще бъдат вашите пастири, проповедници или преподаватели. У младите има много потенциал и той следва да се цени.“

Обобщителни думи и заключителна молитва за деня води п-р д-р Даниел Топалски (България), член на управителния съвет на ЕЕА от Югоизточна Европа.

Генералната асамблея продължи четири дни, като всеки бе посветен на конкретна тема: *Божието царство за всички поколения; Божието царство в цялото общество; Божието царство за всички култури; Божието царство за цяла Европа.* Онегледяващ библейски материал за тези теми беше заимстван от изследване на живота на Мойсей (с изучаване от д-р Дженифър Уилямсън), от служението на Неемия (с библейско изследване от Канън Йеми Агедеджи) и от динамичното развитие на ранната църква в Деяния на апостолите (поднесено от Крисис Уотфърс).

Основният акцент през втория ден на Общото събрание бе „Съпоставката на обществата“. Темите бяха представени в сутрешната сесия, водена от Нина Янкувич и Мики Камберович (представители на международното служение Roma Network, базирано в Сърбия и Хърватия). Изложение то им бе озаглавено „Удивителната история на ромския етнос и как Бог използва едни немошни хора, за да съгражда Царството Си из Европа“. А през втората сесия за деня говорителят д-р Ейми Ор-Юинг (Великобритания) фокусира вниманието върху „Строенето на Царството заедно и сред (високо) образованите“.

През всеки ден участниците се разделяха в дискуссионни групи през Zoom за обсъждане на изнесените теми и споделяне на личен опит в съответните сфери. Мнозина в малките групи споделиха общо усещане от епохата на пандемията за едни и същи тенденции из различните кътчета на Стария континент: от една страна тревожни тенденции за губене на хора от църквите поради дистанцията; а от друга силно увеличаване на възможностите за достигане на доста повече хора с помощта на Интернет технологии,

живо излъчване, молитвени групи през социалните мрежи и т.н. Участниците се обединиха около наблюдението, че съвременните младежи (т.нар. „Поколение Z“) живеят почти изцяло в дигиталния свят, като там са прехвърлени не само личните им социални контакти, а вече и образователният процес, и културните преживявания, и духовното споделяне.

Вторият ден приключи с молитва, водена от Андреас Венцел.

Акцент през третия ден на генералната асамблея беше по

какъв начин можем да разширяваме Божието царство сред всички култури в Европа: както сред традиционните и доминиращите, така и сред малцинствените и мигрантските. Канън Йеми Агедеджи разгледа опита на древния юдейски водач Неемия при съграждането на йерусалимските стени. След него по време на водещата сутрешна тема Хенрик Дерксен и Палмер Апия-Гуен в съвместна беседа направиха преглед на мигрантското разширение на християнството от Германия към Русия през епохата на имп. Екатерина Велика и обсъдиха възможностите за разгръщането на Божието царство заедно и сред малцинствените групи на континента.

По-късно през късните сутрешни часове вниманието на участниците беше насочено към темата за участието на жените в изграждането на Царството на Бога. Лектори бяха Нанси Льофевр (юрист към Националния съвет на френските евангелски църкви и президент на Advocates France, Juristes and Chrétien) и Ханелоре Илген (водач на служение сред жени в Германия). След поредното обсъждане на тази тема в малки групи кратки размишления и застъпническа молитва водеше п-р Ян Веселс.

Късно вечерта през същия ден служителите към Брюкселския офис на Европейския евангелски алианс проведоха открит уебинар, на който разказаха подробности за дейността си. Уебинарът е част от поредицата беседи на Центъра за европейски изследвания „Шуман“, които се провеждат онлайн на всяко девето число от месеца. Говорители бяха Джулия Доксат-Пърсър (социо-политически представител и координатор по религиозните свободи), Кристоф Нгнамби (бивш представител на ЕЕА в Брюксел) и Ари де Патер (посланик на ЕЕА в Брюксел).

Вече повече от четвърт век Брюкселският офис на ЕЕА е представител на 20-те милиона европейски евангелски християни пред

Какво е генералната асамблея на ЕЕА

Според уебстраницата на ЕЕА ежегодната генерална асамблея е „място за взаимни връзки и обмен на натрупан опит. Тя предоставя безценна платформа, на която представители на евангелски алианси, на асоциирани членове и на служението *Надежда за Европа* градят мрежа за взаимодействие. Целта е така да осъществят връзки и да споделят общи идеи как да се подкрепят взаимно“. Асамблеята дава възможност на евангелски вярващи от цяла Европа да се свържат, да се опознават и да обменят опит.

Градежът на Божието царство е пълноценен, когато си сътрудничим: хора от всички поколения, от всякакви обществени сфери, от разнообразни култури, от различна евангелска традиция. Христовото тяло е характерно с огромно разнообразие, а споделяната ни мисия има нужда от перспективите и приноса на всички вярващи. Това е важна предпоставка за осъществяването на Божието царство на този континент в цялата му красота и сила.

» структурите и институциите на ЕС. Функцията на екипа е разпозната на високо равнище от Европейската комисия. Основната му цел е да въздейства върху политиките на Европейския съюз, промотирайки библейски убеждения и ценности и защитавайки правдата от библейска перспектива.

Последният ден на асамблеята започна с изучаване от Криси Ротфърс на тема: „Деяния: строителите на Църквата“. След дискусия в малки групи денят продължи с илюстративно представяне на Европейския институт по миграция, интеграция и ислям. Водещият Ясер Ерик (Судан) сподели опита на работата сред мигрантски групи, като сподели какво означава да бъдеш мигрант. Сесията му беше озаглавена: „Как да откриваме строители с успех“. Ерик е автор на книгата *Научен да мрази, преживял любов: от ислямист към строител на мостове*. Макар че конференцията бе изцяло дигитална, организаторите направиха специална изненада за Ясър Ерик: представители на ЕЕА му гостуваха лично у дома и с излъчване на живо му връчиха ежегодната награда „Надежда“ (която преди година бе дадена на Ричард и Мария Кейн от *Международната седмица на брака*).

Томас Ширмахер с обръщение към асамблеята / снимки през Zoom: Влади Райчинов

През късната сутрин беше отделено време генералните секретари и председателите на националните евангелски алианси да споделят развитието в различните райони из Европа. Това е една от най-ценните съставки на генералната асамблея, понеже обмененият опит служи за възв. Сред акцентите на споделянето беше нов проектозакон във Франция, който би могъл сериозно да ограничи правата на свободно изповядване на вярата и дейността на евангелския алианс в Хърватска (и в частност *Croatian Baptist Aid*) за възстановяване на инфраструктура и помощи за пострадали след поредицата земетресения в страната.

Тази година в събитието взеха участие над 70 представители на национални евангелски алианси и надцърковни служения из цяла Европа. В края на конференцията заключителна сесия беше поднесена от новия генерален секретар на Световния евангелски алианс проф. д-р Томас Ширмахер заедно със секретаря на СЕА Пейронг Лин. Д-р Ширмахер постави акцент върху това, че Христос е възложил Великото поръчение на необичайна група хора: гузина уплашени юдеи, които се самоокайват в навечерието на Неговото възнесение. Състоянието на самоокайване, отбелязва той, е сериозен проблем за много християни днес: „Ако само имаме еди-какво-си...“, „Ако само ги нямаше либералните сили...“, „Ако само нямаше гонения...“, „Ако само можехме да мигрираме...“ Това отношение е пагубно и е форма на неблагодарност към Бога. По-скоро нека помним – подчерта той, – че Бог ни е дал всичко необходимо, включително и ръководството и силата на Светия Дух.

„Тази асамблея бе най-разнообразната и най-цветната, на която някога съм бил“ – сподели в заключение генералният секретар на алианса Томас Бухер. Последна молитва води президентът на ЕЕА д-р Франк Хинкелман. □

САЙРЪС СКОФИЛД и неговата „референтна“ Библия превод с допълнения: п-р Данаил Игнатов

През XIX век влиятелният проповедник Джон Нелсън Дарби (1800-1882 г.) основава школата на т.нар. *диспенсационизъм*. Въпреки че редица евангелски богослови не приемат неговите разбирания, той е припознат като авторитет на едно от новите евангелски крила на протестантизма. През XX век това течение се развива и печели значително влияние между различни консервативни геноминации, включително и в България. Сред водещите представители на това течение личат имената на Сайръс Скофилд, Хари Айрънсайд и Луис Шефър.

През 1909 г. излиза от печат т.нар. *Референтна Библия на Скофилд*. Нейният автор Сайръс Ингерсън Скофилд (1843-1921 г.) твърди, че дава точни насоки за разбиране на библейския текст. В младините си той има доста драматична биография. Роден е в Сейнт Луис, щата Мисури. През 1869 г. се дипломира и е назначен на работа в съда на гр. Топека. През тези години затъва в тежък алкохолизъм и натрупва значителни дългове. Обвиняват го в действия, благоприятстващи политическа корупция. Попада в затвора с присъда за фалшификация на документи. Жена му го напуска. В затвора обаче Сайръс преживява обръщение и става християнин.

Обръщението му се описва като драматично преживяване. Активистът на християнската организация YMCA Томас Макфитърс веднъж насочил пръст към него и го попитал: „Защо не си християнин?!“ Сайръс Скофилд като че ли имал нужда от точно такъв въпрос.¹ След този разговор той осъзнал, че животът му е извън контрол и че му е необходима принципна промяна. Приел поканата да се обърне към Христос и Го помолил за такава промяна.

И тя настъпва по радикален начин. Започва да изучава усилено Писанието. Макар да не следва богословие в академично заведение, разработва система от библейски коментари и препратки, които да бъдат в помощ най-вече на хора като него. През 1909 г. публикува своята *Референтна Библия*², като използва текста на издадената през 1611 г. Версия на Библията на крал Джеймз (KJV) и прилага към него своите препратки и тълкувания.

Установява приятелски връзки с Дуайт Муди и Робърт Тори. Основава благовестителска мисия и става пастир на голяма църква в Далас. Развива кореспондентски библейски курсове чрез бележките си и препратките от *Референтната Библия*. Възприема диспенсационните възгледи на Джон Дарби.

Въпреки че възгледите на диспенсационистите не съвпадат напълно и еволюират, школата им открива в библейските текстове свидетелства за поредица от т.нар. „диспенсации“ – тоест системни периоди, през които Бог е управлявал света. Посочват се няколко последователни етапа в установения от Бога ред и в начините, по които Бог разкрива Своите намерения. Хари Айрънсайд очертава общо седем диспенсации: (1) времето на *невинността* (Едем); (2) времето на *съвестта* (до Потоп); (3) управлението на човека от човека (до Вавилонската кула или до Авраам); (4) обещанието към Авраам; (5) законът на Мойсей; (6) времето на *благодатта* (периодът на Църквата); (7) идващото *бъдещо Царство* (Хилядолетното царство).

Скофилд поддържа схващането и че Писанието разкрива пет вида осъждане: за греха на кръста; за греховете на вярващите чрез Христовата дисциплина; за делата на невярващите; за народите при завръщането на Христос; и за всички пред Големия бял трон в края на времето. Луис С. Шефър, автор на курс по систематично богословие в седем тома, създава в Далас „академична цитадела на диспенсационизма“.³

Сайръс Скофилд, портрет от неизвестен автор / източник: christianhof.org

Трябва да се отбележи, че критиките към Скофилд и диспенсационизма идват не само от страна на либералното (в общ смисъл) богословие, а и от страна на консервативни богослови – и най-вече от онези, които поддържат *заветното богословие* и учението за единството на двете диспенсации в Стария и в Новия завет. От страна на *заветните богослови* не се прави компромис с това разбиране на библейските текстове. Но това не означава отказ от диалог и общение с вярващите, които приемат диспенсационизма – в името на мира и любовта в Църквата.

Сайръс Скофилд напуска този свят в Дъглас-тън, Лонг Айленд, точно преди сто години: на 24 юли 1921 г. Отношението към неговите възгледи е различно. Някои ги възприемат едва ли не като Божие откровение, а други ги определят като дълбоко недоразумение. Въпреки всичко Скофилд завършва земния си път с дълбока вяра в своя Господ и с непоколебима преданост и желание да Му служи. □

¹ Dan Graves, *Cyrus Ingerson Scofield Passed to Judgment* (Christianity.com).

² *Scofield Reference Bible* (Oxford University Press, 1909, 1917).

³ Henry Blocher, *La doctrine du péché et de la redemption – I* (Vaux-sur-Seine, FLTE, 1982), p. 119.

Ще ви кажа от кого да се боите

Джон Уесли

Проповед 73 „За Ага“, I част

Всяка истина, която е разкрита в Божието слово, е без съмнение важна. И все пак можем да приемем, че някои от истините, които са разкрити там са по-важни от други, тъй като непосредствено подпомагат и водят към великия край на всичко, към вечното спасение на хората. И ние можем да съдим за тяхната важност дори от това обстоятелство, че те се споменават не само веднъж в Священото писание, а се повтарят постоянно.

най-светите хора на земята? „Като се събра многохилядно множество... Той започна да говори на учениците Си... Не се бойте от тези, които убиват тялото и след това не могат нищо повече да направят. Но ще ви предупредя от кого да се боите. Бойте се от Онзи, който, след като е убил, има власт да хвърля в пъкъл. Да! – казвам ви – от Него се бойте“ (Лука 12:1-5). Да, бойте се от Него тъй като Той има сила да хвърля в Ага.

Наказанието на тези, които въпреки предупрежденията на Бога решават да получат своя дял с дявола и неговите ангели, ще бъде според древното и подходящо разделение *raepa datni* („болката от загубата“) или *raepa sensus* („болката на сетивата“). След като разсъждаваме за тях поотделно, ще засегна няколко допълнителни обстоятелства и ще завърша с два или три извода.

БОЛКАТА ОТ ЗАГУБАТА

Първо нека да разсъждаваме за *болката от загубата*. Тя започва в мига, когато душата се отделя от тялото. Тогава тя изгубва всички наслади, чието удоволствие зависи от сетивата. Обонянieto, вкусът, допирът вече не носят удовлетворение. Органите са унищожени, а предметите, които са носели тези усещания, са отстранени далеч. В мрачните места на мъртвите всички тези неща са забравени или ако някой си ги спомня, това е само с болка, понеже е отделен от тях завинаги. Всички удоволствия на въображението са приключили.

Няма великоление в пределите на Ага; няма нищо красиво в тези тъмни обиталища; няма никаква светлина, освен тази на яростните пламъци. И нищо ново, освен една еднообразна сцена на ужас след ужас! Няма никаква музика, освен звуците от стенания и крясъци, от плач, ридане и скърцане със зъби, от проклетия и хули срещу Бога, от хапливи обвинения един към друг. Също така там няма нищо, което да удовлетвори чувството за чест. Не, те са наследници на срам и вечно презрение.

Така те са напълно отделени от нещата, които са харесвали в настоящия свят. В същия миг ще започне и друга загуба: на всички личности, които са обичали. Те са откъснати от своите най-близки и най-скъпи взаимоотношения; от своите съпруги и съпрузи, родители и деца; от приятели, които са били близки като собствената им душа. Цялото удоволствие, което са изпитвали в тези взаимоотношения, го няма вече. То е изгубено, изчезнало, понеже няма приятелство в Ага. Дори поетът, който заявява (макар че не знам с каква власт): „Дявол с дявол проклети твърдо съгласие имат“, не твърди, че съществува каквото и да е съгласие между хората в голямата бездна.

Но те тогава ще усещат по-голяма загуба от тази на всичко, на което са се наслаждавали на земята. Те са изгубили своето място в Авраамовото лоно. Дотогава в техните сърца няма да е дошло това, на което се радват светите души в Божията градина, в обществото от ангели и от най-мъдрите и добри личности, живели на света (без да споменаваме огромното увеличение на знанието, което без съмнение ще получат). Тогава те ще разберат напълно стойността на онова, което с погнуса са отхвърляли.

Но колкото и да са щастливи душите в Рая, те се приготвят за далеч по-голямо щастие. Раят е само входът към Небето. Там духовете на праведните хора се усъвършенстват. Единствено в Небето има пълнота

»

Джон Уесли проповядва край гроба на своя баща в Епурт, художник Джордж Уошингтън Браунлоу / източник: wikioo.org

Забележителен пример за това имаме с ужасната истина, която е сега пред нас. Нашият благословен Господ, Който не използва излишни думи и не прави суетни повторения, я повтаря отново и отново в същата глава. „Ако те съблазнява ръката ти – тоест ако нещо, което ти е полезно като ръката, ти дава повод да съгрешиш, а няма друг начин да избегнеш този грях, – отсечи я. По-добре е за теб да влезеш в живота недъгав, отколкото да имаш две ръце и да отидеш в пъкъл, в неугасимия огън, където червеят им не умира и огнят не угасва“ (Марк 9:43-44). И отново, „ако те съблазнява кракът ти, отсечи го. По-добре е за теб да влезеш в живота куц, отколкото да имаш два крака и да бъдеш хвърлен в пъкъл, в неугасимия огън, където червеят им не умира и огнят не угасва“ (45-46 ст.). И още веднъж, „ако те съблазнява око то – тоест ако нещо скъпо или някой скъп човек ти пречи да тичаш в попрището пред теб, – извади го. По-добре е за теб да влезеш в Божието царство с едно око, отколкото да имаш две очи и да бъдеш хвърлен в пъкъл, където червеят им не умира и огнят не угасва“ (47-48 ст.).

Нека не си мислим, че да разсъждават за тези ужасни истини, подобава само за големи грешници. Как това предположение може да бъде в унисон с думите, които нашият Господ е отправил към тези, които без съмнение бяха по онова време

Подобава не само пропадналите хора, а и на вас, Неговите приятели, които се боите от Бога и Го обичате, сериозно да размишлявате върху това, което е разкрито в Божието слово за бъдещото наказание.

Колко далеч е това от най-подробните описания на езическите автори! Техните разкази са най-малкото детински, нереални и противоречащи сами на себе си. Затова не е чудно, че те сами не са си вярвали, а просто са свързали народните приказки. Това Виргилий силно наемква, когато след измъченото му описание на подземния мрак става ясно, че го отнася към портите от слонова кост, през които, както сам ни казва, преминават само *сънищата*. По този начин подсказва, че описва само сън. А неговият брат поет Ювенал го казва пределно ясно: *Esse aliquos manes, et subterranea regna, Nec pueri credunt, nisi qui pondum aere lavantur* („Дори децата ни не вярват и дума от приказките за друг свят“).

Тук обаче всичко е достойно за Бога, Твореца, Господаря на човечеството. Всичко е страшно и сериозно, подходящо за Неговата мъдрост и справедливост, чрез които „Тофет“ е отдавна приготвен за дявола и неговите ангели“.

¹ Образ на огнище, където жители на Йерусалим „горят синовете и дъщерите си в огън“ в жертва на божеството Молох. Иеремия пророкува, че това място ще се нарече „долина на клането“, където големи множества ще бъдат погубени от Господа и погребани (Иер. 7:32). Б.пр.

» от радост и наслада отгясно на Бога. Загубата на това ще бъде върхът на страдание-то на тези нещастни духове. Тогава те ще знаят и ще чувстват, че единствено Бог е центърът на всички сътворени духове и че никой дух, сътворен за Бога, не може да намери покой извън Него. Изглежда апостолът е предвидил това, когато говори за онези, които „ще бъдат наказани с вечна погибел далеч от лицето на Господа“. Изгонването от присъствието на Господа е самата същност на гибелта на един дух, който е сътворен за Бога. И ако това изгнание е завинаги, то е „вечна погибел“.

Ето такава е загубата, която изтърпяват онези нещастни създания, за които ще бъде произнесена ужасната присъда: „Махнете се от Мен, вие, проклети!“ Какво неизразимо проклятие, дори и да нямаше никое друго! Но, уви! Това далеч не е всичко, понеже към *болката от загубата* ще бъде прибавена и *болката на сетивата*. Това, което са изгубили, им носи неизразимо страдание, ала то ще бъде по-слабо от онова, което изпитват там. Това страдание описва нашият Господ с изразителните думи, че „червеят им не умира и огънят не угасва“.

БОЛКАТА НА СЕТИВАТА

От времето, когато за човека е произнесена присъдата „Ти си пръст и в пръстта ще се върнеш“, при всички народи е обичай да поставят пръстта в пръст. Изглеждало е естествено да връщат телата на мъртвите на общата им майка – земята. Но с течение на времето главно между богатите и влиятелните бил възприет и друг метод: да изгарят телата на своите родственици, често по тържествен начин. За тази цел те издигали големи и скъпи погребални клади.

И в единия, и в другия случай обаче тялото на човека скоро се връща там, откъдето е произлязло – в пръстта. Червеят или огънят скоро поглъщали изцяло сътвореното тяло, след което самият червей бързо умира, а огънят се изгася. Но има и един друг червей. Той принадлежи на бъдещото състояние на нещата и той никога не умира! Също така има огън по-горещ от този на погребалната клада и той никога няма да изгасне!

Първото нещо, което очаква неумиращите червей, е нечистата съвест: самоосъждението, скръбта, срамът, угризението и усещането за Божия гняв. Не можем ли да имаме някаква представа за всичко това чрез усещанията си и в сегашния свят? Не говори ли именно за това Соломон: „Духът на човека ще го подкрепя в немоощта му – тоест в немоощта или скръбта, или нещо друго, – но кой ще повдигне унилия дух?“ Кой може да понесе мъчението от една пробудена съвест, пропита с чувство за вина, и стрелите на Всемоощния, които пронизват душата и изгарят духа? Колко храбреци са били потопени в нея и са избрали да се удавят?

И все пак какво е това униние, това мъчение на душата в настоящия свят, което може да се сравни със страданието, което ще изтърпят, когато душите им са напълно будни, за да чувстват гнева на оскърбения Бог! Добавете и всички несвяти страдания: страх, ужас, ярост, зли желання, страсти, които никога няма да бъдат удовлетворени. Добавете и всички несвяти чувства: завист, ревност, омраза и мъст. Всички те трайно ще разяждат душата. Ако добавим и омразата към Бога и всичките Му творения, може да придобием малка, несъвършена представа за червея, който не умира.

Може да отбележим и забележителна разлика в начина, по който нашият Господ говори за двете части на бъдещото

наказание. От една страна Той казва: „червеят им не умира“, а от друга: „огънят не угасва“. Това не може да бъде случайно. Каква би била причината за тази разлика в израза?

Изглежда *огънят* ще е един и същи за всички измъчвани. Може би ще е само по-горещ за някои според вината им. Но *червеят* им няма да бъде еднакъв. Той ще се различава според вида и степенята на порочност. Това различие ще произлиза от справедливия съд на Бога, „Който ще въздаде на всеки човек според делата му“. Несъмнено това правило ще се спазва в Ада не по-малко, отколкото в Рая. Също както в Рая всеки ще получи своята награда (а не нечия чужда), според собствения си труд – тоест според своя живот, характер, мисли, думи и действия, така и всеки човек в Ада ще получи и съответната отплата според собствените си зли дела. Тя ще бъде негова (а не нечия чужда), точно както и делата му са били негови.

Различието в наказанието ще произлезе от самото естество на нещата. Едни хора ще носят в Небето повече святост и съответно ще намерят и повече щастие там. От друга страна, колкото повече порочност донася човек в Ада, толкова повече страдание ще намери там. И това страдание ще се различава според степенята на неговата порочност. Затова е подходящо да се каже *огънят* и *червеят* им.

Някои задават въпроса дали *огънят* в Ада е веществен. Разбира се, че след като има огън, той ще бъде веществен. Какво означава невеществен огън? Същото като

нищо няма да бъде погълнато повече. Затова, макар че е вярно, че сега *огънят* изгаря всички неща, от това не следва, че ще прави същото и след като цялата природа из основи претърпи такава огромна, универсална промяна.

Казах, че „сега *огънят* поглъща всички неща“. Но това всъщност не е съвсем вярно. На Бога се е видяло угодно още сега да ни даде доказателство за всичко, което предстои. Не е ли *Linum Asbestum*, огнеупорният лен, познат в повечето части на Европа? Една кърна, направена от него (каквато може да се види в Британския музей), може да се хвърли и в най-горещия огън, но когато после я извадите, ще видите и при най-обстойно изследване, че не е загубила и частица от себе си. Така че дори и при настоящата уредба на нещата (сякаш като символ на идващите неща) имаме материя, която може да остане в огъня, без да изгори.

Много писатели са говорили за други телесни мъчения в огненото езеро. Тома Кемпийски например предполага как на скъперниците им се налива разтопено злато директно в гърлото. Според него много други специфични мъчения ще отговарят на конкретните грехове на хората...

Но аз не откривам нито дума, нито дори намек за това в цялата Библия. И със сигурност това е твърде ужасна тема, за да си позволим такава игра на въображението. Нека се придържаме към писаното Слово. Достатъчно мъчително е да живееш във вечни пламъци.

Огненото езеро, неизвестен художник
/ източник: ChristianPublishingHouse.co

невеществена вода или земя! И едното, и другото е пълна глупост, противоречие в понятията. Трябва или да приемем, че *огънят* е веществен, или да отречем неговото съществуване.

Нека вземем предвид и следното. Господ не говори ли за истински огън? Никой не би отрекъл или поставил под съмнение това. Би ли говорил по този начин Богът на истината, ако не беше така? Нима Той ще плаши горките Си творения с празни сенки на неща, които не съществуват? Нека никой да не мисли така! Не приписвайте такава безсмислица на Всевишния!

Но други настояват: „Не е възможно *огънят* да гори вечно. Според природните закони той поглъща онова, което е хвърлено в него. И щом то изгори, *огънят* изгасва.“ Напълно вярно е, че в настоящата уредба на нещата, при сегашните природни закони, *огънят* действително стопява и поглъща онова, което е хвърлено в него. Но ето къде е грешката: Настоящите природни закони не са неизменни. Когато побягнат небесата и земята, сегашната сцена ще бъде напълно променена, а тези природни закони ще престанат да съществуват. След тази велика промяна нищо няма да бъде стопено,

Добра илюстрация е една източна легенда за турски владетел, който вършил всякакви злини, но веднъж направил и едно добро дело. Като видял как някакъв бедняк щял да падне в дълбок и опасен ров, той го изритал настрана и така спасил живота му. Според разказа когато поради своята порочност владетелят бил хвърлен в Ада, на крака, с който по-рано бил спасил живота на бедняка, му било позволено да остане извън пламъците.

Но колко нищожна би била подобна утеха! Дори и да се позволи на двата крака и на двете ръце да останат извън пламъците, колко малка полза би имало това! Дори и цялото тяло да бъде извадено извън огъня, а само едната ръка или едното стъпало да остане в горящата нещ, ще му бъде ли на човека по-леко? Не, точно обратното. Не казваме ли на децата: „Сложи пръст над пламъка на свещта. Можеш ли да понесеш болката дори и за минута? Как тогава ще понесеш адския огън?“ Със сигурност ще е достатъчно мъчително да бъде изгорена плътта на единия пръст. А какво ще е тогава, ако цялото ни тяло бъде хвърлено в езерото, което гори с огън и сяр! □

(Следва)

Северна Корея

п-р Владимир Железов

Вероятно всички сме чували за ексцентричната страна с дългото име Корейска народно-демократична република (КНДР), която наричат още Северна Корея или „Страна на утринната свежест“. Ако поне малко сме запознати с историята и действителността, ще сме наясно с привидността на заявената в името ѝ демократичност. Страната не е известна нито с народовластие, нито с утринна свежест, а с тоталитарния режим на управление, който повече от 70 години поставя в принудителна изолация нейното над 25-милионно население. Много от основните свободи, на които се радват повечето хора по света, са немислими за севернокорейците. Страната е във веригите на атеистична идеология, която за нас, българите, е добре позната. За разлика от българския ѝ вариант обаче политическата идеология в КНДР е претърпяла съществени нововъведения¹, които, съчетани с пословичната дисциплинираност и упоритост на монголоидните народи, я правят дори по-жестока и потисническа. Страната се управлява от Корейската работническа партия (КРП), която е във фиктивна коалиция с две по-малки сателитни партии (Чондоистка партия и Корейска социалдемократическа партия). КРП идва на власт след американската окупация на южната част на Корейския полуостров на 8 септември 1945 г. Преди създаването на партията, по време на японската власт (1910-1945 г.), е съществувала комунистическа партия, единна за цяла Корея. След капитулацията на Япония в края на Втората световна война северната част на корейския полуостров е окупирана от СССР, а южната – от САЩ. Това бележи началото на дълбоко идеологическо разделение, което продължава и до днес.

В Северна Корея съществува култ към личността на „великия вожд“ Ким Ир Сен и неговия син Ким Чен Ир. Огромни техни 20-метрови статуи се издигат в комплекса от паметници на хълма Мансу в столицата Пхеньян. Според пропагандата, на която са подложени гражданите, „Великият вожд“ е слънцето, до което, ако се приближиш твърде много, ще изгориш до смърт, а ако се отдалечиш твърде много, ще премръзнеш до смърт. Трябва да го приемаш за невероятно богоподобен“.²

Не само гражданите, а и всички туристи в страната са длъжни да се покланят пред статуите и да полагат венци. Навсякъде в градовете са поставени снимки на двамата лидери и всички жители са длъжни ежеседмично да посещават събрания и да възпяват

Възрастен севернокореец със значка на Ким Ир Сен
/ източник: opendoorsusa.org

Горе вдясно: Статуите на Ким Ир Сен и Ким Чен Ир
/ източник: flickr.com

В средата: Пропаганден плакат на Ким Ир Сен, в превод: „Да се въоръжим по-загълбочено с революционната идеология на великия другар Ким Ир Сен“ / източник: vox.com

„великия вожд“. Ако не посещават тези сбирки, на които се демонстрира лоялност към режима, може да бъдат обвинени, че са „класови врагове“, да бъдат арестувани без съд и присъда и изведени от дома си, за да бъдат подложени на тежки разпити и изтезания, докато не признаят „вината си“. След самопризнанията им не само те, а и всички техни роднини до три поколения се изпращат в трудов лагер!

Северна Корея пази в тайна този факт, но е добре известно, че на територията на страната има добре развита мрежа от лагери за политически престъпници, в които дори и здрав човек трудно може да остане жив. Според проучване на Амнести Интернешънъл, от идването на Ким Чен Ун на власт до днес броят на тези лагери се е увеличил. Приблизително един процент от населението са политически затворници.

През 2021 г. се навършват 20 поредни години, през които Северна Корея се нарежда на първо място в класацията на Open Doors по интензивност на преследването на християните поради вярата им.³ Ако някой бъде разкрит, че е християнин или че притежава Библия, означава да бъде осъден на смърт или да бъде изпратен в затворнически лагер. Понастоящем между 50 и 70 хиляди християни са затворени в такива лагери. Според повелята на Ким Ир Сен („Разколниците и класовите врагове следва да се изкореняват до три поколения“) същата участ заплашва и техните близки. По тази причина в лагерите има дори деца, възрастни и болни хора. Страхът от репресии и от шпиони кара много християни да крият своята вяра дори и от брачния си партньор. Има случаи, когато съпрузи вярват в Христос, но не знаят за вярата на своя партньор и научават за нея дълги години след сватбата.

Не само животът в затворите за „класови врагове“ обаче е ужасен. Огромна част от населението на страната гладува. При разпада на СССР през 1990 г. се прекъсват жизненоважни доставки на провизии и помощи. По време на хуманитарната криза, известна като „Големият глад“, от недохранване умират между два и три милиона души. В наши дни 40% от населението на страната (тоест около 10 млн. души) страдат от недохранване. Сред тях има около 400 000 християни. Според Ким Чен Ун бедствието се дължи на тайфун, унищожил зърнената реколта.

Корона-епидемията също оказва отрицателно въздействие върху икономиката. Затварянето на границите и ограничаването на търговията през 2020 г. довежда до 80% спад на търговския обмен с Китай в сравнение с 2019 г. Много семейства, които разчитат на търговия на дребно, остават без препитание. Процъфтява контрабандата на стоки от Китай. Цените на хранителните продукти често скачат до небесата. Например цената на килограм царевича – основна храна на севернокорейците – понякога достига повече от едномесечна заплата.

Голям е броят на децата и възрастните, които просят по улиците или ровят боклуците, за да оцелеят физически. В тази тежка ситуация изнемощелите от глад хора са и много по-податливи на болести. Севернокорейците наричат коронавируса „призрачна болест“, защото хората умират много бързо от нея. Вероятно жертвите от коронавируса са много повече от това, което е склонен да признае Ким Чен Ун.

Както и броят на тайните християни... ▢

ДА СЕ МОЛИМ:

- Да има достатъчно стоки от първа необходимост за цялото население и да няма глад;
- Бог да закриля тайните християни, които вярно споделят вярата си, така че още мнозина да повярват във възкръсналият Христос;
- Севернокорейските власти да приемат международната помощ, която им се предлага;
- Режимът на Ким Чен Ун да се смекчи и да даде по-големи свободи на населението;
- Истината за Господ Исус да достигне сърцата на политическия елит, за да се погрижат за милионите преследвани и гладуващи хора.

¹ Идеологията чухче (или чуч'е) е основата, върху която е изградена цялата политическа система на КНДР. Тя е силно националистическа и основните ѝ приоритети са развиването на независима политика, самостоятелна икономика, самостоятелна отбрана и мобилизиране и сплотяване на масите. Тази идеология е създадена от Ким Ир Сен – първият председател на КРП, който управлява страната от 1948 г. до смъртта си през 1994 г. След смъртта му се налага идеологията сонгун, която донякъде измества чухче, и определя Корейската народна армия като основна революционна сила.

² Цитат от *Jang Jin Sung*, бивш директор на пропагандата за Северна Корея. Вж. документалния филм „North Korea – Life Inside the Secret State“, наличен онлайн в YouTube.

³ Вж. www.opendoorsusa.org/christian-persecution/world-watch-list/north-korea.